

LBRIS

We know
books

Săluc Horvat

ORAȘUL DE DINCOLO
DE COLINE

Proză scurtă

LIMES

2022

CUPRINS

Casa din strada piezișă	7
Dealul Mare. Satul copilăriei	50
Mama vitregă	58
Dragoste la prima vedere	69
Dorul de satul copilăriei	71
Povestea Anicuței	75
O regăsire fericită	81
Seara de dans	90
Oameni noi la vremuri noi	94
Santinela	104
Note biobibliografice	109

CASA DIN STRADA PIEZIȘĂ

Zi de toamnă târzie, cu cer acoperit, ceață, burniță, frig. Ora 13. Din fața casei cu numărul 9, pornea spre cimitirul orașului cortegiul funerar cu corpul neînsuflețit al venerabilei doamne Daniela Măguran. Lume puțină, mai ales oameni în vârstă, deși, în vremurile ei bune, era o doamnă binecunoscută în oraș. La cimitir, preotul a ținut o slujbă scurtă. A insistat însă, în cuvântul de rămas bun, asupra vieții pline de încercări prin care a trecut. Pe tot parcursul drumului și la groapă, în apropierea sicriului s-a aflat un domn ținut de braț de o doamnă, ambii trecuți de prima tinerețe, vădit marcați. Pe panglica coroanei așezate pe sicriul decedatei se putea citi: „Aducem un ultim omagiu verișoarei noastre. Magda și Alexandru”. În timp ce preotul oficia, un bărbat în vârstă, sprijinit în cârjă, s-a apropiat de sicriu și a așezat o coroană din trandafiri roșii, cu următoarea inscripție:

„Odihnă veșnică. Titu”. Apoi s-a retras discret și a părăsit capela fără a vorbi cu cineva.

* * *

Proaspăt căsătoriți, în dorința de a-i prezenta soțului rudele sale, Magda îi propune acestuia să facă o vizită unui unchi, frate cu bunicul dinspre mamă, și verișoarei sale. Într-o zi, Magda și Alexandru au bătut la ușa acestora. Le-a deschis o doamnă tânără. Surprinsă de vizita neanunțată, dar bucuroasă, recunoscându-și vara, gazda a îmbrățișat-o îndelung. Întorcându-și privirea, îl zări pe însoțitorul acesteia, rămas la o anumită distanță de ușă, oarecum stingherit, având în mână un frumos buchet de frezii. Sesizând privirea ei întrebătoare, Magda îi explică prompt:

– Îți prezint soțul, Alexandru.

Cu un gest de o anumită eleganță, gazda îi întinde mâna spre a-i fi sărutată, rostindu-și numele: Daniela Măguran. Schițând o ușoară reverență, Alexandru îi sărută mâna cu delicatețe și îi întinde buchetul de frezii.

– De unde ai știut că freziile sunt florile mele preferate?

– Am fost convins că unei doamne frumoase și distinse, freziile, flori atât de sensibile și cu parfumul inegalabil, i se potrivesc cel mai bine.

– O, ești draguț și curtenitor.

Invitați în casă, Alexandru urma să cunoască numeroasa familie a unchiului soției sale. Prima prezentată este mătușa Maria. O doamnă de cincizeci și ceva de ani. Din felul în care s-a prezentat, prin ținuta impunătoare și vocea apăsată, a lăsat să se înțeleagă că ea este stăpâna casei. Magda era una dintre nepoatele îndrăgite de mătușă. Următoarea cunoștință este Titu Măguran, soțul Danielei, un bărbat trupeș, cu față rotundă, păr și ochi negri. A urmat unchiul Magdei, Anton Săveanu. La cei șaiszeci de ani, deși avea părul alb, prin robustețe și vioiciune, părea mult mai tânăr. Cu o voce caldă și prietenoasă, sociabil, chiar vorbăreț, unchiul Anton știa să întrețină în jurul său o stare de confort, de bună dispoziție. Și-a îmbrățișat nepoata cu multă căldură și cu dragoste. Era singura din partea

hotărăscă. După un șir de banalități, mai mult de curtoazie, treptat dintre cei doi a dispărut orice reținere, găsindu-și multe afinități comune. Contrar celor știute, Alexandru descoperi că aparențele înșeală, felul ei de a se comporta în anumite împrejurări fiind doar o modalitate prin care își masca unele neîmpliniri. Adevărata Daniela era o fire sensibilă, deschisă, iubitoare, dornică de viață, de prietenie. Din păcate, cursul vieții ei a fost altul decât cel pe care și l-a dorit și l-a visat în anii adolescenței.

* * *

Daniela a avut o copilărie frumoasă. Singură la părinți, cu o stare materială îndestulătoare, s-a bucurat de toate capriciile copilăriei și ale adolescenței. De mică, s-a remarcat prin inteligență, prin ușurința cu care înțelegea și învăța probleme care depășeau vârsta pe care o avea. A învățat să citească înainte de a merge la școală, știa și recita poezii, iar în timpul școlii s-a numărat mereu printre elevii premianți. Veselă și

zburdalnică, adesea poznașă în relațiile cu colegii, era o bună prietenă și iubită de cei din jur.

În acei ani, casa părintească era mereu vizitată de prieteni și de personalități ale orașului. La ei în casă se vorbea de toate, despre cultură și artă, spectacole, cărți, dar mai ales despre politică. Tatăl ei, profesorul Anton Săveanu, director al unei școli superioare de arte și meserii, binecunoscut în oraș, era un simpatizant și susținător al Partidului Național Creștin. A fost o mare bucurie când un ardelean a reușit să ajungă prim-ministru al României. Din păcate, guvernul O. Goga, despre care e vorba, a rezistat doar câteva luni. Discuțiile aprinse și, nu de puține ori, în contradictoriu se terminau de fiecare dată într-o atmosferă prietenească și mai ales cu mulțumirile aduse doamnei Maria pentru cafeaua turcească servită, pregătită în ibricul de aramă, după o rețetă doar de ea știută, pentru ceaiul din plante de câmp sau pentru dulceața de cireșe amare servită în cești cu dungă aurită și cu lingurițe de argint.

Mediul familial, oamenii care treceau mereu prin casa lor au avut o influență puternică în

formarea personalității Danielei, care, în anii adolescenței, lua și ea parte la discuții.

După modelul acelor ani, Daniela a urmat un cunoscut liceu de fete, școală bine cotată, cu dascăli de elită, severi în privința educației și a disciplinei școlare, a comportamentului elevilor în societate. În anii de liceu, a fost o elevă cu rezultate bune, doar temperamentul ei plin de energie impunea unele măsuri de îndreptare venite din partea dascălilor.

La începutul ultimului an de liceu, directoarea le-a prezentat elevilor noul profesor de matematică, venit în locul profesoarei anterioare, care se pensionase. Noul profesor era un tânăr chipeș, un brunet cu ochi negri, de statură mijlocie, elegant îmbrăcat, pe nume Titu Măguran. La strigarea catalogului, ajungând la eleva cu numele Săveanu Daniela, s-a ridicat în picioare din prima bancă o tânără blondă, cu părul prins în codițe lăsate peste piept. Văzând-o, profesorul a stăruit ceva mai mult cu privirea asupra ei. Daniela a simțit un fior inexplicabil, privind în ochii lui. Nu

frica era cauza, căci la matematică nu avea probleme.

Anul școlar s-a încheiat cu bine. Relațiile cu noul profesor au decurs în mod firesc, fără nici cel mai mic semn. E drept că uneori, când privirile li se întâlneau, profesorul stăruia parcă mai mult asupra ei. A urmat examenul de maturitate – cum se numea pe-atunci, după model sovietic. Apoi admiterea la facultate. Din nefericire, încercarea de a intra la medicină s-a soldat cu un eșec, nereușind să obțină media de trecere. Era primul și marele ei șoc, pentru care nu era pregătită și care i-a marcat viața pentru tot restul drumului. Au urmat zile grele. O ușoară depresie. Un timp nu și-a mai găsit locul și rostul. Debusolată, umbla ore întregi pe străzile orașului, fără să știe încotro se îndreaptă. Dar, cum se spune, un necaz nu vine niciodată singur. Pe când urma să înceapă un nou an școlar, profesorul Anton Săveanu a fost destituit din postul de director, destituire motivată de nereguli în administrarea școlii, pentru care i s-a înscenat un proces, urmat de eliminarea din învățământ. Au urmat numeroase anchete, drumuri pe la